

ПРАВНИ ИНТЕРЕС ЗА ВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА И АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА

Правни интерес за вођење поступка и активна легитимација су различите категорије, па је последица непостојања правног интереса одбачај захтева, док недостатак активне или пасивне легитимације подразумева мериторно одлучивање односно одбијање захтева.

Из образложења:

"Жалбом се основано оспорава првостепена одлука у делу којим је одбачен захтев предлагача и указује да је у наведеном делу побито решење донето уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку јер изрека решења противуречи разлозима, а разлози су у наведеном делу нејасни, недовољни и међусобно противуречни. Наиме, изреком решења је захтев предлагача одбачен због непостојања правног интереса за вођење поступка, док из образложења произилази да је првостепени суд захтев одбацио налазећи да предлагач, будући да нема својство странке у парничном поступку о коме је реч, самим тим нема ни активну легитимацију за подношење захтева за заштиту права на суђење у разумном року. Правни интерес за вођење поступка и активна легитимација су различите категорије, па је последица непостојања правног интереса у смислу члана 294. став 1. тачка 6. ЗПП одбачај захтева, док недостатак активне или пасивне легитимације подразумева мериторно одлучивање, односно одбијање захтева.

Закључак првостепеног суда у погледу недостатка активне легитимације на страни предлагача за сада је такође споран. Предлагач жалбом указује да је од давања изјаве о ступању у парницу до подношења захтева за заштиту права на суђење у разумном року протекло више од три године, у ком року првостепени суд није одлучио о учешћу умешача, као и да умешач о чијем ступању у парницу није одлучено има процесно правни положај странке јер учествује у поступку а његове парничне радње се у смислу члана 216. став 2. ЗПП, све до правноснажности одлуке којим се одбија његово учешће у парници не могу искључити. Због чињенице да у време подношења захтева за заштиту права на суђење у разумном року није одлучено о учешћу умешача, суд сматра да предлагач у смислу члана 8а Закона о уређењу судова није овлашћен да поднесе захтев.

Међутим, суд је пропустио да према садржини захтева оцени да ли је предлагач у конкретном случају тражио заштиту права на суђење у разумном року због дугог трајања поступка у парници Основног суда или због чињенице да о његовом учешћу у тој парници није одлучивано дуже од три године, током којих је, како наводи у захтеву, био изложен и материјалним издацима. Суд није оценио ни да ли се ради о обичном умешачу у смислу члана 215. став 1. ЗПП (лице које има правни интерес да у парници која тече међу другим лицима, једна од странака успе), или о умешачу са положајем јединственог супарничара из члана 219. ЗПП. За разлику од обичног умешача, умешач са положајем јединственог супарничара и тужиоци-противтужени сматрају се као једна парнична странка у смислу члана 210. истог закона, јер правно дејство пресуде у тој парници треба да се односи и на умешача. Из наведеног следи да положај лица које је дало изјаву о мешању и последице парничних радњи које предузима зависе и од природе мешања. Услед нејасних и

недовољних разлога и непотпуно утврђеног чињеничног стања, правилност побијаног решења се у делу којим је одлучено о захтеву предлагача не може испитати. Стога је применом члана 401. став 1. тачка 3. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рж г 602/2015 од 1.10.2015. године утврђена 30.5.2016. године на седници Одељења за заштиту права на суђење у разумном року)